

de hortus

Stichting Hortus Botanicus Amsterdam

Jaarrekening 2025

de hortus

Stichting Hortus Botanicus Amsterdam

Inhoudsopgave

	Pagina
Bestuursverslag	
Bestuursverslag	3
Jaarrekening	
Balans per 31 december 2025	8
Staat van baten en lasten over 2025	10
Kasstroomoverzicht over 2025	11
Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	13
Toelichting op de balans	18
Toelichting op de staat van baten en lasten	27
Overige toelichtingen	31
Overige gegevens	

de hortus

Stichting Hortus Botanicus Amsterdam

BESTUURSVERSLAG

Amsterdam, 15 april 2026

Hortus Botanicus Amsterdam - anno 1638

2

de hortus

Stichting Hortus Botanicus Amsterdam

Bestuursverslag 2025

BESTUURSVERSLAG

De activiteiten

De Hortus Botanicus Amsterdam is een van de oudste botanische tuinen ter wereld. De tuin werd in 1638 opgericht als Hortus Medicus en groeide in vier eeuwen uit tot een prachtige botanische tuin met een bloeiende collectie.

De doelstelling

De Hortus is sinds de oprichting een belangrijke plek voor natuureducatie. Als cultureel erfgoed, geregistreerd museum en groene oase in Amsterdam zijn we de uitgelezen plek om mensen te inspireren met planten en ze te laten zien hoe belangrijk planten zijn voor het leven op aarde.

Missie:

De Hortus Amsterdam wil iedereen inspireren door de schoonheid en diversiteit van planten te laten zien en te benoemen, om zo kennis over planten te vergroten. Wij dragen er aan bij dat mensen het belang van planten voor leven op aarde beseffen en daar naar gaan handelen.

Visie:

De Hortus Botanicus Amsterdam is een botanische tuin met een rijke historie en veelzijdige collectie – de ideale plek om mensen te leren over de onmisbare rol die planten op aarde innemen. Wij zijn ambassadeurs van het plantenrijk. Wij leggen uit waarom plantendiversiteit nodig is voor het leven op aarde. We richten onze bedrijfsprocessen duurzaam in en door dat te delen laten we zien hoe je zelf kan bijdragen aan de bescherming en het behoud van natuur.

Ons strategisch plan (2026-2030) is opgehangen aan 4 D's: Doen, Dragen, Delen en Dromen.

Organisatie

De Hortus is een onafhankelijke stichting met ANBI-status. In 2025 waren er gemiddeld 75 medewerkers (39,34 fte) in dienst van de Hortus (inclusief oproepkrachten). Naast de betaalde medewerkers waren er 79 vrijwilligers werkzaam voor de Hortus.

Financiële beleid

Het financiële beleid van de Hortus kan als prudent worden omschreven. Binnen de organisatie gelden voorts de normaal te achten financiële richtlijnen en beheersingsprocedures die van een organisatie van deze omvang mogen worden verwacht. Hierbij moet worden gedacht aan procedures van financiële en administratieve aard die jaarlijks door de controlerend accountants op bestaan en werking worden getoetst. De raad van toezicht van de Hortus wordt elk kwartaal geïnformeerd over de financiële stand van zaken, cash en resultaatprognoses voor lange en korte termijn en andere indicatoren. Deze informatie wordt tijdens de vergadering van de raad van toezicht door de directie en hoofd financiën toegelicht.

Financien in boekjaar

De Hortus heeft in 2025 187.746 betalende bezoekers getrokken. Met de 6441 bezoekers van

Amsterdam, 15 april 2026

3

de hortus

Museumnacht en de 4255 bezoekers van zaalverhuur erbij betekent dat dat we net onder de 200.000 zijn gebleven. Dat waren minder bezoekers dan we hadden verwacht. Tot 1 juni was de Klimatenkas dicht vanwege de verbouwing, daar hadden we rekening gehouden met minder bezoekers. Maar na de opening van de kas hadden we gerekend op extra bezoekers, die in mindere mate kwamen dan gehoopt. Daarnaast krijgen we steeds meer last van de daling in Amsterdam van in cultuur geïnteresseerde toeristen, waar alle musea last van hebben, en de Hortus dus ook.

We hebben gedurende het jaar actief ingezet op bezoekers trekken, we zijn samenwerkingen met partners aangegaan en hebben speciale acties in combinatie met de kas gevoerd. Daarnaast hebben we gedurende het jaar flinke bezuinigingen op de personeelskosten doorgevoerd, net als in 2024. Deze kostenbesparingen zijn ook doorgevoerd naar 2026. Zo zijn er vacatures niet of gedeeltelijk ingevuld, en urenreducties gerealiseerd. De fikse CAO-stijgingen hebben we uiteraard doorgevoerd, maar door de bezuinigingsmaatregelen stijgen de personeelskosten aanzienlijk minder dan de CAO-stijgingen.

In 2025 is de Klimatenkas geopend en is het 7-jaar durende project ook financieel afgewikkeld. We zijn trots op het resultaat. De geheel verduurzaamde kas, die het verhaal van klimaat en biodiversiteit vertelt, is volgens planning voor het publiek op 2 juni geopend. Op 10 september werd de kas officieel geopend door burgemeester Femke Halsema. Aan het einde van het jaar is de eindverantwoording van het project opgesteld. We zijn binnen begroting gebleven.

Na de oplevering van de Klimatenkas, hebben we het MJOP (Meerjarenonderhoudsplan) opnieuw laten doorrekenen. Daaruit bleek dat er momenteel meer in onze Voorziening Groot Onderhoud zit dan we volgens het Groot Onderhoud-plan inclusief jaarlijkse dotaties voor de komende 30 jaar nodig hebben. Er is dit jaar daarom eenmalig een vrijval uit die voorziening geweest. Desondanks is het verlies toch nog hoger dan begroot, onder andere door lagere bezoekersinkomsten. Zoals in de begroting reeds is vastgesteld zullen wij dit verlies onttrekken aan een daarvoor beoogde bestemmingsreserve, de algemene reserves en de continuïteitsreserve.

Inkomstenmix

De Hortus heeft ook in 2024, naast de extra bijdrage, de jaarlijkse bijdrage ontvangen van haar Vriendenvereniging en ontvangt een subsidie van de gemeente Amsterdam. Het merendeel van de inkomsten wordt verdiend uit entree, horeca, winkel en zaalverhuur. Daarnaast wordt er gestuurd op inkomsten uit fondsenwerving.

Gedragcodes

De Hortus onderschrijft de Ethische Code, Governance Code Cultuur, Code Diversiteit en Inclusie en de Fair Practice Code.

de hortus

Stichting Hortus Botanicus Amsterdam

Bestuursverslag 2025

Bezoldiging van bestuurders en raad van toezicht

Het bestuur van de Stichting bestaat uit 1 persoon. Beloning van de directeur/bestuurder vindt plaats conform de CAO Sociaal Werk, schaal 14. De werkzaamheden van de leden van de raad van toezicht zijn onbezoldigd.

De belangrijke stellige bestuurlijke voornemens en in het nieuwe jaar genomen besluiten, alsmede de financiële vertaling daarvan

Het jaar 2026 is het eerste jaar uit de nieuwe strategische periode. Als ambassadeurs van het plantenrijk gaan we verder met de verduurzaming van onze bedrijfsprocessen, waarbij we ons vooral richten op het verkrijgen van subsidies, donateurs en fondsen om dit te kunnen bekostigen. Daarnaast blijft educatie voor al onze bezoekers een zeer belangrijk aandachtspunt.

We gaan onverminderd door met de focus om meer bezoekers te trekken en meer verhuur-evenementen hier te laten plaatsvinden. Daartoe zijn al meerdere maatregelen genomen op het gebied van online aanwezigheid, samenwerken met wederverkopers en dat wordt doorgezet.

Samenvatting van de begroting voor het jaar volgend op het verslagjaar

Voor het jaar 2026 zijn 210.000 bezoekers begroot. De verwachte opbrengsten, inclusief bijdragen van de Vriendenvereniging, subsidies en fondsen zijn begroot op € 4.119.776. Na aftrek van alle bedrijfskosten is een resultaat begroot van € 0. In onze meerjarenraming begroten we voor de komende jaren positieve resultaten om de continuïteitsreserve weer aan te kunnen vullen.

Mededeling omtrent de verwachte gang van zaken

De Hortus heeft, op basis van de dalende bezoekerstrend van de afgelopen jaren, een naar verwachting reële begroting opgesteld.

Vrijstelling en referentie naar plaats van beschikbaarheid van het bestuursverslag

Het bestuursverslag over 2025 ligt ter inzage ten kantore van de rechtspersoon.

de hortus

Stichting Hortus Botanicus Amsterdam

Bestuursverslag 2025

Bestuurder-, commissaris- en vertegenwoordigernamen

De Stichting Hortus Botanicus Amsterdam kent een raad van toezichtmodel met een éénhoofdige bestuurder (directeur), vastgelegd in de gewijzigde statuten van 30 september 2021. Wij hanteren een maximale zittingstermijn van leden van de raad van toezicht van 2 maal 4 jaar.

De directeur/bestuurder is eindverantwoordelijk en wordt gecontroleerd en geadviseerd door de raad van toezicht.

Het bestuur wordt uitgevoerd door:

- mevrouw C.J. Blok

De raad van toezicht bestond in het verslagjaar uit de volgende leden:

mevrouw R. van Acker (voorzitter)

de heer J.L. Davidson (aandachtsgebied financiën)

mevrouw M. Halbesma

de heer prof. dr. M.E. Schranz

mevrouw L. Vissenberg

De heer A. Swami Persaud

De heer J. W. Dulfer (tot 26 februari 2025)

De heer M. N. Bolkestein (vanaf 1 juni 2025)

Amsterdam, 15 april 2026

C.J. Blok, directeur

R. van Acker, voorzitter raad van toezicht

J.L. Davidson, lid raad van toezicht, aandachtsgebied financiën.

Amsterdam, 15 april 2026

de hortus

Stichting Hortus Botanicus Amsterdam

JAARREKENING

Amsterdam, 15 april 2026

Hortus Botanicus Amsterdam - anno 1638

7

de hortus

Stichting Hortus Botanicus Amsterdam

Jaarrekening 2025

BALANS PER 31 DECEMBER 2025

(na resultaatbestemming)

		31 december 2025		31 december 2024	
		€	€	€	€
ACTIVA					
Vaste activa					
<i>Materiële vaste activa</i>	1				
Bedrijfsgebouwen en -terreinen		860.151		35.738	
Installaties		929.561		65.724	
Inventaris, inrichting en vervoer		513.212		375.381	
Klimatenkas in aanbouw		0		5.636.983	
			2.302.924		6.113.826
Vlottende activa					
<i>Vorraden</i>	2		64.330		48.991
<i>Vorderingen</i>					
Debiteuren	3	99.722		54.396	
Belastingen en premies sociale verzekeringen	4	24.932		329.016	
Overige vorderingen en overlopende activa	5	565.169		603.133	
			689.823		986.545
<i>Liquide middelen</i>	6		1.300.352		2.068.048
Totaal			<u>4.357.429</u>		<u>9.217.410</u>

Amsterdam, 15 april 2026

8

de hortus

Stichting Hortus Botanicus Amsterdam

Jaarrekening 2025

		31 december 2025		31 december 2024	
		€	€	€	€
PASSIVA					
Stichtingsvermogen	7				
Continuïteitsreserve	8	607.811		900.000	
Algemene reserve		0		109.387	
Bestemmingsreserve Klimatenkas	9	0		59.336	
			607.811		1.068.723
Voorzieningen			916.456		1.245.414
Langlopende schulden	10		2.040.969		589.849
Kortlopende schulden					
Schulden aan banken		47.950		67.483	
Crediteuren	11	301.953		347.369	
Belastingen en premies sociale verzekeringen	12	93.495		80.629	
Schulden ter zake van pensioenen	13	4.119		32.314	
Overige schulden en overlopende passiva	14	344.676		5.785.629	
			792.193		6.313.424
Totaal			<u>4.357.429</u>		<u>9.217.410</u>

Amsterdam, 15 april 2026

9

de hortus

Stichting Hortus Botanicus Amsterdam

Jaarrekening 2025

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2025

		Begroting		
		2025	2025	2024
		€	€	€
Opbrengsten	15	4.034.921	4.321.356	4.476.639
Inkoopwaarde van de opbrengsten	16	<u>(523.381)</u>	<u>(499.008)</u>	<u>(505.414)</u>
Brutomarge		<u>3.511.540</u>	<u>3.822.348</u>	<u>3.971.225</u>
Lasten				
Personeelskosten	17	2.936.086	2.873.135	2.866.055
Afschrijvingen op materiële vaste activa	18	219.821	220.075	136.449
Overige bedrijfskosten	19	<u>810.749</u>	<u>1.081.229</u>	<u>1.087.507</u>
Som der bedrijfslasten		<u>3.966.656</u>	<u>4.174.439</u>	<u>4.090.011</u>
Bedrijfsresultaat		<u>(455.116)</u>	<u>(352.091)</u>	<u>(118.786)</u>
Andere rentebaten en soortgelijke opbrengsten		22.545	12.000	46.652
Rentelasten en soortgelijke kosten		<u>(28.341)</u>	<u>(47.000)</u>	<u>(4.416)</u>
Financiële baten en lasten		<u>(5.796)</u>	<u>(35.000)</u>	<u>42.236</u>
Netto resultaat		<u>(460.912)</u>	<u>(387.091)</u>	<u>(76.550)</u>
Resultaatbestemming				
Continuïteitsreserve		(292.189)		0
Algemene reserve		(109.387)		62.049
Bestemmingsfonds		0		4.689
Bestemmingsreserve		<u>(59.336)</u>		<u>(143.288)</u>
		<u>(460.912)</u>		<u>(76.550)</u>

Amsterdam, 15 april 2026

10

de hortus

Stichting Hortus Botanicus Amsterdam

Jaarrekening 2025

		2025	2024
		€	€
KASSTROOMOVERZICHT OVER 2025			
Kasstroom uit operationele activiteiten			
Bedrijfsresultaat		(455.116)	(118.786)
Aanpassingen voor			
Afschrijvingen	18	219.821	140.657
Netto dotatie Voorziening groot onderhoud		<u>(328.958)</u>	<u>6.932</u>
		(109.137)	147.589
Verandering in werkkapitaal			
Afname (toename) van voorraden	2	(15.339)	11.019
Afname (toename) van vorderingen		296.722	(217.942)
Mutatie van overige schulden		<u>427.558</u>	<u>2.321.294</u>
		<u>708.941</u>	<u>2.114.371</u>
Kasstroom uit bedrijfsoperaties			
		144.688	2.143.174
Ontvangen interest		22.545	46.652
Betaalde interest		<u>(28.341)</u>	<u>(4.416)</u>
		(5.796)	42.236
Kasstroom uit operationele activiteiten			
		138.892	2.185.410
Kasstroom uit investeringsactiviteiten			
In- en desinvesteringen materiële vaste activa		(2.359.705)	(5.048.055)
Kasstroom uit financieringsactiviteiten			
Ontvangsten uit hoofde van leningen		1.500.000	500.000
Uitgaven ter aflossing van leningen		<u>(46.883)</u>	<u>(33.550)</u>
Kasstroom uit financieringsactiviteiten			
		<u>1.453.117</u>	<u>466.450</u>
Mutatie geldmiddelen			
		<u>(767.696)</u>	<u>(2.396.195)</u>

Amsterdam, 15 april 2026

11

de hortus

Stichting Hortus Botanicus Amsterdam

Jaarrekening 2025

	2025	2024
	€	€
Verloop mutatie geldmiddelen		
Geldmiddelen per 1 januari	2.068.048	4.464.243
Toename (afname) van geldmiddelen	<u>(767.696)</u>	<u>(2.396.195)</u>
Geldmiddelen per 31 december	<u>1.300.352</u>	<u>2.068.048</u>

Amsterdam, 15 april 2026

12

GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Informatie over de rechtspersoon

Vestigingsadres, rechtsvorm en inschrijffnummer handelsregister

Stichting Hortus Botanicus Amsterdam is feitelijk en statutair gevestigd op Plantage Middenlaan 2A, 1018 DD te Amsterdam en is ingeschreven bij het handelsregister onder nummer 41206317.

Algemene toelichting

De belangrijkste activiteiten van de rechtspersoon

De Hortus Botanicus Amsterdam is een van de oudste botanische tuinen ter wereld. De tuin werd in 1638 opgericht als Hortus Medicus en groeide in vier eeuwen uit tot een prachtige botanische tuin met een bloeiende collectie. De Hortus Amsterdam wil mensen van alle leeftijden inspireren door ze de schoonheid en diversiteit van planten te laten zien en zo hun kennis over planten te vergroten. Wij dragen er aan bij dat mensen het belang van planten voor leven op aarde beseffen en daar naar gaan handelen.

Informatieverschaffing over continuïteit

De stichting heeft per balansdatum een positief stichtingskapitaal en over het boekjaar een negatief resultaat behaald. Het bestuur en de raad van toezicht zijn van mening dat de continuïteit van de stichting niet in gevaar is. De in de onderhavige jaarrekening gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn dan ook gebaseerd op de veronderstelling van continuïteit van de stichting.

Informatieverschaffing over schattingen, oordelen, veronderstellingen en onzekerheden

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt de leiding van Stichting Hortus Botanicus Amsterdam zich verschillende oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

Algemene grondslagen voor verslaggeving

De standaarden op basis waarvan de jaarrekening is opgesteld

De jaarrekening is opgesteld conform de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving voor kleine organisaties zonder winststreven. Activa en passiva worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs, tenzij een andere waarderingsgrondslag is vermeld.

Vergelijkende cijfers

In deze jaarrekening staan de vergelijkende cijfers 2024 uit de jaarrekening van dat jaar. De presentatie is daar waar nodig aangepast.

Grondslagen

Materiële vaste activa

Bedrijfsgebouwen en -terreinen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs plus bijkomende kosten of vervaardigingsprijs onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur. Op terreinen wordt niet afgeschreven. Er wordt rekening gehouden met de bijzondere waardeverminderingen die op balansdatum worden verwacht.

Overige materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs inclusief direct toerekenbare kosten, onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur en bijzondere waardeverminderingen.

Subsidies op investeringen worden in mindering gebracht op de verkrijgings- of vervaardigingsprijs van de activa waarop de subsidies betrekking hebben.

Voor de toekomstige kosten van groot onderhoud aan de bedrijfsgebouwen is een voorziening voor groot onderhoud gevormd. De toevoeging aan de voorziening wordt bepaald op basis van het geschatte bedrag van het onderhoud en de periode die telkens tussen de werkzaamheden van groot onderhoud verloopt.

Voorraden

De voorraden worden op kostprijs gewaardeerd onder aftrek van een eventuele voorziening voor incurantheid.

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Vorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Indien geen sprake is van (dis)agio en transactiekosten is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde van de vorderingen. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en direct opeisbare spaartegoeden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Eigen vermogen

De reserves en fondsen van de stichting worden aangewend in het kader van de doelstelling van de stichting. Voor zover de reserves en fondsen niet worden gepresenteerd als continuïteitsreserve, bestemmingsfonds of bestemmingsreserve in het kader van de doelstelling wordt dit gepresenteerd als algemene reserve.

Algemene reserve; is het eigen vermogen waarover zonder belemmering door wettelijke of statutaire beperkingen kan worden beschikt voor het doel waarvoor de stichting is opgericht.

Bestemmingsreserve; is een door het bestuur vastgestelde reserve.

Bestemmingsfonds; giften en legaten met een specifiek aanwendingsdoel, worden in lijn met de

bestemming apart gehouden in het bestemmingsfonds.

Continuïteitsreserve; deze reserve wordt aangehouden om de continuïteit van de stichting op lange termijn te waarborgen. Het beleid van de Hortus is te zorgen dat met de continuïteitsreserve minimaal de helft van de jaarlijkse vaste personeelskosten en de helft van de overige vaste lasten betaald kan worden.

Voorziening voor groot onderhoud

Voor de verwachte kosten inzake periodiek onderhoud van panden, installaties e.d. wordt een voorziening gevormd. De toevoegingen aan de voorzieningen worden bepaald op basis van het geschatte bedrag van groot onderhoud en de periode die telkens verloopt tussen de werkzaamheden van groot onderhoud, een en ander zoals blijkt uit het geldend meerjarenonderhoudsplan en rekening houdende met de stand van de voorziening bij de start van dat meerjarenonderhoudsplan. De kosten van groot onderhoud worden verwerkt ten laste van de voorziening voor zover deze is gevormd voor de beoogde kosten. De voorzieningen hebben, tenzij anders vermeld, overwegend een langlopend karakter. De voorziening wordt gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Langlopende schulden

Langlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Transactiekosten die direct zijn toe te rekenen aan de verwerving van de langlopende schulden worden in de waardering bij eerste verwerking opgenomen. Langlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Indien geen sprake is van (dis)agio of transactiekosten is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde van de schuld.

Het verschil tussen de bepaalde boekwaarde en de uiteindelijke aflossingswaarde wordt op basis van de effectieve rente gedurende de geschatte looptijd van de langlopende schulden in de staat van baten en lasten als interestlast verwerkt.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Dit is meestal de nominale waarde.

De bepaling van het resultaat

Het exploitatieresultaat wordt bepaald als het verschil tussen de aan het verslagjaar toegerekende baten enerzijds en lasten anderzijds. De baten worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd; de lasten zodra deze voorzienbaar zijn.

Omzetverantwoording

Subsidie Gemeente Amsterdam:

De subsidie van de Gemeente Amsterdam over het boekjaar 2025 wordt definitief vastgesteld nadat de jaarrekening is overlegd. De subsidie van de Gemeente Amsterdam is vooruitlopend op de definitieve vaststelling als bate verwerkt.

de hortus

Stichting Hortus Botanicus Amsterdam

Jaarrekening 2025

Subsidies en bijdragen van overheden:

Subsidies van overheden worden verantwoord in het boekjaar, dan wel o.b.v. prorata verdeling, over de periode waarop ze betrekking hebben. Reeds ontvangen subsidievoorschotten waar in het boekjaar nog geen lasten tegenover staan, worden als vooruit ontvangen bedragen onder de kortlopende schulden opgenomen.

Fondsen:

Fondsen van organisaties worden verantwoord in het boekjaar, dan wel o.b.v. prorata verdeling, over de periode waarop ze betrekking hebben. Reeds ontvangen voorschotten van fondsen waar in het boekjaar nog geen lasten tegenover staan, worden als vooruit ontvangen bedragen onder de kortlopende schulden opgenomen.

Particuliere donaties:

Ontvangen particuliere donaties worden verantwoord in de maand van ontvangst. De donaties inzake renovaties Klimatenkas zijn in mindering gebracht op de investeringen in de Klimatenkas.

Giften en legaten:

Giften en legaten met een specifiek aanwendingsdoel, worden in lijn met de bestemming apart gehouden in het bestemmingsfonds. Baten uit nalatenschappen worden verwerkt als de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een bate uit nalatenschap kan betrouwbaar worden vastgesteld, als op grond van het stadium waarin de afhandeling van de nalatenschap zich bevindt, een betrouwbare schatting van de uiteindelijke (financiële) omvang van de nalatenschap kan worden gemaakt. Deze beoordeling vindt per nalatenschap plaats. De organisatie verwerkt uitbetalingen in de vorm van voorschotten in het verslagjaar waarin ze worden ontvangen als baten uit nalatenschappen.

Lonen

De aan het personeel verschuldigde beloningen worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de periode waarop deze betrekking hebben.

Pensioenlasten

De stichting heeft voor het personeel van CAO Welzijn de pensioenovereenkomst ondergebracht bij Centraal Beheer Algemeen Pensioenfonds. Voor het horecapersoneel is de stichting aangesloten bij Pensioenfonds Horeca & Catering. De stichting heeft geen verplichtingen tot het voldoen van aanvullende bedragen in het geval van een tekort bij de pensioenfondsen, anders dan het voldoen van hogere toekomstige premies en verwerkt de toegezegde pensioenregeling als een toegezegde bijdrageregeling.

Uitgangspunt is dat in de verslagperiode te verwerken pensioenlast gelijk is aan de over die periode aan de pensioenfondsen verschuldigde pensioenpremie.

Overige bedrijfskosten

De kosten worden bepaald op historische basis en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Financiële baten en lasten

De diverse baten en lasten worden toegekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

de hortus

Stichting Hortus Botanicus Amsterdam

Jaarrekening 2025

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen. Ontvangen en betaalde rente zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

de hortus

Stichting Hortus Botanicus Amsterdam

Jaarrekening 2025

TOELICHTING OP DE BALANS

Vaste activa

1 Materiële vaste activa

	Bedrijfsge- bouwen en - terreinen	Installaties	Inventaris, inrichting en vervoer	Klimatenkas in aanbouw	Totaal
	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2025					
Aanschafwaarde	1.262.545	436.232	1.271.445	5.636.983	8.607.205
Cumulatieve afschrijvingen	<u>(1.226.807)</u>	<u>(370.508)</u>	<u>(896.064)</u>	<u>0</u>	<u>(2.493.379)</u>
Boekwaarde per 1 januari 2025	<u>35.738</u>	<u>65.724</u>	<u>375.381</u>	<u>5.636.983</u>	<u>6.113.826</u>
Mutaties					
Investeringen	34.291	10.239	70.739	0	115.269
Investeringen Klimatenkas	6.472.939	918.699	489.781	(5.636.983)	2.244.436
Bijdragen derden aan Klimatenkas	(5.658.788)	0	(290.000)	0	(5.948.788)
Afschrijvingen	(10.032)	(29.374)	(116.041)	0	(155.447)
Afschrijving Klimatenkas	<u>(13.997)</u>	<u>(35.727)</u>	<u>(16.648)</u>	<u>0</u>	<u>(66.372)</u>
Saldo mutaties	<u>824.413</u>	<u>863.837</u>	<u>137.831</u>	<u>(5.636.983)</u>	<u>(3.810.902)</u>
Stand per 31 december 2025					
Aanschafwaarde	2.110.987	1.365.170	1.541.965	0	5.018.122
Cumulatieve afschrijvingen	<u>(1.250.836)</u>	<u>(435.609)</u>	<u>(1.028.753)</u>	<u>0</u>	<u>(2.715.198)</u>
Boekwaarde per 31 december 2025	<u>860.151</u>	<u>929.561</u>	<u>513.212</u>	<u>0</u>	<u>2.302.924</u>
Afschrijvingspercentages	<u>5-20%</u>	<u>10%</u>	<u>10%-50%</u>	<u>0</u>	

In 2025 is de renovatie van de Klimatenkas afgerond. In totaal is € 7.881.419 onder de materiële vaste activa verantwoord. Van deze investering is € 2.244.436 door de Hortus zelf gedaan. Het overige deel is betaald met donaties van derden. Dit bedroeg € 5.948.788. Dit bedrag is in mindering gekomen op de totale investering. De ontvangen bijdragen voor de renovatie van de Klimatenkas, zijn in mindering gebracht op de investering in de Klimatenkas.

de hortus

Stichting Hortus Botanicus Amsterdam

Jaarrekening 2025

Vlottende activa

	<u>31-12-2025</u>	<u>31-12-2024</u>
	€	€
2 Voorraden		
Voorraad winkel	56.519	37.714
Voorraad Oranjerie	<u>7.811</u>	<u>11.277</u>
	<u>64.330</u>	<u>48.991</u>

De voorraad van de winkel is ultimo 2025 hoger dan ultimo 2024 doordat eind 2025 diverse nieuwe artikelen in het assortiment zijn opgenomen, waarvoor alleen grote aantallen besteld konden worden.

Vorderingen

3 Debiteuren

Handelsdebiteuren	102.160	56.834
Voorziening dubieuze debiteuren	<u>(2.438)</u>	<u>(2.438)</u>
	<u>99.722</u>	<u>54.396</u>

4 Belastingen en premies sociale verzekeringen

Omzetbelasting	<u>24.932</u>	<u>329.016</u>
----------------	---------------	----------------

5 Overige vorderingen en overlopende activa

Te ontvangen bedragen	427.327	489.463
Vooruitbetaalde kosten	119.809	54.854
Te ontvangen omzet	12.537	54.442
Overige vorderingen	<u>5.496</u>	<u>4.374</u>
	<u>565.169</u>	<u>603.133</u>

De te ontvangen bedragen bestaan onder andere uit vorderingen inzake subsidies en fondsen voor de renovatie van de Klimatenkas (283K), te ontvangen legaten (47K), te ontvangen rente op spaartegoeden (23K) en teruggave energiebelasting over 2025 (17K). De vooruitbetaalde kosten betreft voornamelijk verzekeringspremies en abonnementen voor 2026.

de hortus

Stichting Hortus Botanicus Amsterdam

Jaarrekening 2025

	<u>31-12-2025</u>	<u>31-12-2024</u>
	€	€
6 Liquide middelen		
Triodos Bank N.V.	1.280.156	1.987.405
ING Bank N.V.	14.753	66.808
ABN Amro Bank N.V.	554	5.348
Kas	4.889	8.487
	<u>1.300.352</u>	<u>2.068.048</u>

Een deel van de liquide middelen van Triodos Bank is bestemd voor diverse projecten. Dit is een bedrag van € 280.000.

De liquide middelen zijn ultimo 2025 lager dan ultimo 2024, gezien de grote uitgaven aan de renovatie van de Klimatenkas.

De overige liquide middelen staan ter vrije beschikking.

de hortus

Stichting Hortus Botanicus Amsterdam

Jaarrekening 2025

7 Stichtingsvermogen

	Continuïteits reserve	Algemene reserve	Bestem- mingsreserve Klimatenkas	Totaal
	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2025	900.000	109.387	59.336	1.068.723
Mutatie uit resultaatverdeling	(292.189)	(109.387)	(59.336)	(460.912)
Stand per 31 december 2025	<u>607.811</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>607.811</u>

8 Continuïteitsreserve

Om het voortbestaan van de stichting te waarborgen en eventuele tegenvallers op te kunnen vangen is in 2015 besloten om een continuïteitsreserve te vormen. De stichting heeft als beleid dat de continuïteitsreserve minimaal de helft van de jaarlijkse vaste personeelskosten en overige vaste lasten dient te bedragen. De aan te houden continuïteitsreserve zou daarom € 1.050.000 moeten zijn. Het verlies van 2025 is deels ten laste gekomen van de continuïteitsreserve. De stichting streeft de komende jaren naar overschotten om de continuïteitsreserve op het gewenste niveau te krijgen.

Bestemmingsfonds

De ontvangen subsidie voor Subsidieregeling Instandhouding Monumenten (SIM) bedraagt per balansdatum € 116.290. Hiervan is inmiddels € 116.290 besteed aan restauratie uitgaven.

9 Bestemmingsreserve Klimatenkas

De bestemmingsreserve Klimatenkas was een reserve voor het opvangen van de verwachte lagere omzet entree tijdens de sluiting van de Klimatenkas in 2024 en 2025, door extra te investeren in tuin en programmering. In 2025 is € 59.336 extra geïnvesteerd in tuin en programmering.

	<u>31-12-2025</u>	<u>31-12-2024</u>
	€	€
Voorziening groot onderhoud		
Voorziening groot onderhoud gebouwen	<u>916.456</u>	<u>1.245.414</u>

de hortus

Stichting Hortus Botanicus Amsterdam

Jaarrekening 2025

	<u>2025</u>	<u>2024</u>
	€	€
Voorziening groot onderhoud gebouwen		
Stand per 1 januari	1.245.414	1.238.482
Onderhoudskosten ten laste van voorziening	(79.586)	(32.242)
Dotatie boekjaar	0	39.174
Vrijval niet gebruikte voorziening	(74.372)	0
Extra vrijval voorziening	<u>(175.000)</u>	<u>0</u>
Stand per 31 december	<u>916.456</u>	<u>1.245.414</u>

Het meerjarenonderhoudsplan (MJOP) 2022 - 2051 wordt jaarlijks gemonitord. De werkelijke uitgaven over 2025 zijn ten laste van de voorziening gebracht voor zover deze in het MJOP als groot onderhoud zijn opgenomen. Kosten die niet waren voorzien in het MJOP zijn ten laste gekomen van de onderhoudskosten in de exploitatierekening. In 2025 is een nieuw MJOP opgesteld, het MJOP 2025 - 2054. Op basis van het nieuwe MJOP en de regels die gelden voor het vormen van een onderhoudsvoorziening, is besloten om in 2025 een bedrag van € 175.000 van de voorziening te laten vrijvallen.

	<u>31-12-2025</u>	<u>31-12-2024</u>
	€	€
10 Langlopende schulden		
Leningen	2.006.935	553.818
Overige schulden	<u>34.034</u>	<u>36.031</u>
	<u>2.040.969</u>	<u>589.849</u>

de hortus

Stichting Hortus Botanicus Amsterdam

Jaarrekening 2025

	<u>31-12-2025</u>	<u>31-12-2024</u>
	€	€
Leningen		
Duurzaamheidsfonds (Klimatenkas)	433.334	466.667
Lening Gemeente Amsterdam (WKO)	73.601	87.151
Lening Het Cultuurfonds	<u>1.500.000</u>	<u>0</u>
	<u>2.006.935</u>	<u>553.818</u>

De overbruggingslening van Het Cultuurfonds is verstrekt voor de renovatie van de Klimatenkas. De lening is verstrekt voor de duur van 1 jaar. De hoofdsom wordt gegarandeerd afgelost vanuit het fonds en omgezet in een lening met een looptijd van 20 jaar. De rente bedraagt 1,5%.

De lening van het Duurzaamheidsfonds van de gemeente Amsterdam is verstrekt voor de verduurzaming van de Klimatenkas. De lening wordt in 15 gelijke jaarlijkse delen afgelost. Voor het eerst 1 jaar na stortingsdatum. De looptijd is 15 jaar en de rente is 1,1%.

De lening van de gemeente Amsterdam is verstrekt voor het realiseren van het Tussen Kunst en Kas project. De lening is ontvangen in oktober 2016. De looptijd is 15 jaar, de rente 1,99% per jaar en de annuïteit is € 15.553,45 per jaar. Per balansdatum heeft de lening nog een looptijd van 5 jaar en 10 maanden. De annuïteit vervalt jaarlijks in oktober. De gemeente Amsterdam heeft als zekerheid gesteld pandrecht te mogen vestigen op de installatie die door deze financiering is gerealiseerd.

De lening van Stichting Turing Foundation is verstrekt voor het Tussen Kunst en Kas project. Deze lening is per jaarultimo helemaal afgelost.

Overige schulden

Voorschot werkkapitaal Universiteit van Amsterdam	34.034	34.034
Egalisatierekening investeringsbijdrage	<u>0</u>	<u>1.997</u>
	<u>34.034</u>	<u>36.031</u>

Voor het voorschot werkkapitaal van de Universiteit van Amsterdam is geen aflossingsverplichting en rentebetaling overeengekomen. Er zijn geen zekerheden gesteld.

Met ingang van 2016 worden alle investeringsbijdragen in mindering gebracht op de investeringen in de materiële vaste activa. De egalisatiereserve opgebouwd vóór 2016 wordt jaarlijks afgebouwd naar gelang de afschrijvingen van de hiervoor aangewezen investeringen. Per balansdatum zijn de investeringsbijdragen geheel afgebouwd.

de hortus

Stichting Hortus Botanicus Amsterdam

Jaarrekening 2025

Kortlopende schulden

	<u>31-12-2025</u>	<u>31-12-2024</u>
	€	€
Schulden aan kredietinstellingen		
Creditcard	<u>1.067</u>	<u>600</u>
Aflossingsverplichtingen		
Aflossingsverplichting Duurzaamheidsfonds	33.333	33.333
Aflossingsverplichting gemeente Amsterdam (WKO)	13.550	13.550
Aflossingsverplichting Turing Foundation	0	20.000
	<u>46.883</u>	<u>66.883</u>
11 Crediteuren		
Handelscrediteuren	<u>301.953</u>	<u>347.369</u>
12 Belastingen en premies sociale verzekeringen		
Loonheffing	<u>93.495</u>	<u>80.629</u>
13 Schulden ter zake van pensioenen		
Overige schulden ter zake van pensioenen	<u>4.119</u>	<u>32.314</u>
14 Overige schulden en overlopende passiva		
Nog te betalen kosten	158.677	198.402
Vakantiegeld	90.108	84.938
Vooruitontvangen bedragen	88.699	336.210
Te betalen rente	3.539	1.709
Overige schulden	3.138	340
Eindejaarsuitkering	514	0
Vooruitontvangen investeringsbijdragen Klimatenkas	<u>1</u>	<u>5.164.030</u>
	<u>344.676</u>	<u>5.785.629</u>

De nog te betalen bedragen bestaan o.a. uit vakantiedagen voor personeel ad € 75k en te betalen kosten inzake waterverbruik ad € 24k.

De vooruitontvangen bedragen bestaan uit een subsidie van RvO inzake verduurzaming van de Oranjerie (Dumava DMV2410588/4E) ad € 65.484 en vooruitontvangen betalingen voor zaalverhuur voor 2026 ad € 23.215.

Amsterdam, 15 april 2026

24

de hortus

Stichting Hortus Botanicus Amsterdam

Jaarrekening 2025

	<u>31-12-2025</u>	<u>31-12-2024</u>
	€	€
Ontvangsten Klimatenkas		
Per balansdatum heeft de Stichting de hierna opgenomen investeringsbijdragen ontvangen ten behoeve van de renovatie van de Klimatenkas:		
Gemeente Amsterdam (SBA-025790 - SBA-035767 - 2022/03345)	1.675.000	1.647.000
Vriendenvereniging	1.110.045	858.045
Anoniem	630.000	580.000
Hartwig Foundation	500.000	500.000
Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (DEI7210020)	359.690	247.549
Stichting Edwin Bouw Fonds	250.000	225.000
Provincie Noord Holland	261.660	209.424
Brook Foundation	150.000	150.000
Mondriaan Fonds	150.000	135.000
Stichting Dioraphte	125.000	112.500
Zadelhof Cultuur Fonds	100.000	100.000
Het Cultuurfonds	100.000	0
BPD Cultuurfonds	40.000	32.000
Hugo de Vries fonds	36.000	30.000
Stichting Zabawas	30.000	0
Priva	25.000	0
Stichting Triodos Foundation	10.000	10.000
M.A.O.C. Gravin van Bylandt Stichting	10.000	10.000
Hortigen / East-West Seed	10.000	10.000
Stichting Fonds 1999	10.000	9.000
Buitink Technology	10.000	0
ZJA	10.000	0
Otolift	10.000	0
Kingspan	2.500	2.500
Alberta Mennega Stichting	1.250	0
Overige	<u>317.751</u>	<u>296.012</u>
Totaal	<u><u>5.933.896</u></u>	<u><u>5.164.030</u></u>

Amsterdam, 15 april 2026

25

de hortus

Stichting Hortus Botanicus Amsterdam

Jaarrekening 2025

	<u>31-12-2025</u>	<u>31-12-2024</u>
	€	€

De financiering van de renovatie van de Klimatenkas

In 2025 is het project renovatie Klimatenkas afgerond. Het begrote bedrag bedroeg € 8.525.000. De uiteindelijke realisatie was € 8.790.608.

Financiering:

Ontvangen bijdragen	5.933.896	5.164.030
Toegezegde bijdragen	0	727.877
Nog te werven	0	595.058
Investering Hortus (inclusief lening)	<u>2.856.712</u>	<u>2.038.035</u>
Totale financiering	<u><u>8.790.608</u></u>	<u><u>8.525.000</u></u>

de hortus

Stichting Hortus Botanicus Amsterdam

Jaarrekening 2025

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

	2025	Begroting 2025	2024
	€	€	€
15 Opbrengsten			
Opbrengsten entree	1.508.016	1.704.521	1.484.641
Opbrengsten horeca	640.437	658.630	608.873
Opbrengsten winkel	420.031	455.000	421.904
Opbrengsten zaalverhuur	340.279	374.500	352.233
Huurinkomsten	135.313	135.899	132.734
Exploitatiesubsidie Gemeente Amsterdam	546.700	556.678	540.464
Bijdragen Vereniging Vrienden	200.654	208.748	370.506
Giften, legaten en overige inkomsten	101.320	58.000	541.941
Overige subsidies en bijdragen	142.171	169.380	23.343
	<u>4.034.921</u>	<u>4.321.356</u>	<u>4.476.639</u>

In 2025 ontving de Hortus 187.746 betalende bezoekers. Dat is 10,5% minder dan begroot. Tot en met juni was de Klimatenkas nog gesloten voor renovatie. Vooral in januari en februari leidde dit tot veel minder bezoekers dan begroot. In maart en april waren er, door het goede voorjaarsweer, meer bezoekers dan begroot.

Vanaf mei waren er elke maand minder bezoekers dan begroot.

Dit ondanks het feit dat per 1 juni de Klimatenkas weer voor het publiek is opengegaan. We hadden in de 2e helft van het jaar verwacht dat er, vanwege de heropening van de kas, extra bezoekers naar de Hortus zouden komen. Dit bleek echter niet zo te zijn. Tevens blijft het aantal culturele bezoekers aan Amsterdam achter bij voorgaande jaren. Ook daar heeft de Hortus last van.

Het minder aantal bezoekers heeft geleid tot vooral een lagere omzet van de entree. Ook de horeca en de winkel bleven achter in omzet, maar wel in veel mindere mate.

De omzet van zaalverhuur is ook lager dan begroot. In 2025 zijn er minder boekingen geweest dan begroot. Mogelijk komt dit door de renovatie van de Klimatenkas. Verder bleef de drankomzet achter op begroting, omdat er vaker bijeenkomsten zijn waarbij geen alcohol wordt geschonken.

De bijdragen uit subsidies en fondsen was wat lager dan begroot, doordat de werving minder snel gaat dan verwacht.

Er is ruim boven begroting ontvangen voor giften en legaten.

de hortus

Stichting Hortus Botanicus Amsterdam

Jaarrekening 2025

	Begroting		
	2025	2025	2024
	€	€	€
16 Inkoopwaarde omzet			
Inkoopwaarde horeca	205.563	177.830	186.506
Inkoopkosten winkel	231.081	227.500	218.171
Inkoopkosten zaalverhuur	86.737	93.678	100.737
	<u>523.381</u>	<u>499.008</u>	<u>505.414</u>

	Begroting		
	2025	2025	2024
	€	€	€
17 Personeelskosten			
Lonen en salarissen	2.119.949	2.104.775	2.069.428
Sociale lasten en pensioenlasten	564.080	551.353	523.296
Overige personeelskosten	252.057	217.007	273.331
	<u>2.936.086</u>	<u>2.873.135</u>	<u>2.866.055</u>

Lonen en salarissen

Lonen en salarissen	1.923.990	1.865.487	1.849.316
Vakantiegelden	152.973	155.858	165.542
Eindejaarsuitkering	79.496	83.430	78.322
	<u>2.156.459</u>	<u>2.104.775</u>	<u>2.093.180</u>
Ziekengeld ontvangen	(36.510)	0	(23.752)
	<u>2.119.949</u>	<u>2.104.775</u>	<u>2.069.428</u>

Het bestuur van de stichting bestaat uit 1 persoon. Beloning van de directeur/bestuurder vindt plaats conform de CAO Sociaal Werk, schaal 14. De werkzaamheden van de leden van de raad van toezicht zijn onbezoldigd.

Sociale lasten en pensioenlasten

Sociale lasten	418.968	422.360	387.499
Pensioenlasten	145.112	128.993	135.797
	<u>564.080</u>	<u>551.353</u>	<u>523.296</u>

18 Afschrijvingen op materiële vaste activa

Afschrijvingen materiële vaste activa	<u>219.821</u>	<u>220.075</u>	<u>136.449</u>
---------------------------------------	----------------	----------------	----------------

Amsterdam, 15 april 2026

28

de hortus

Stichting Hortus Botanicus Amsterdam

Jaarrekening 2025

	Begroting		2024
	2025	2025	
	€	€	€
Afschrijvingen materiële vaste activa			
Bedrijfsgebouwen en -terreinen	24.028	80.120	12.722
Installaties	65.101	28.955	28.858
Inventaris, inrichting en vervoer	132.689	111.000	99.077
	<u>221.818</u>	<u>220.075</u>	<u>140.657</u>
Vrijval egalisatie investeringen	(1.997)	0	(4.208)
	<u>219.821</u>	<u>220.075</u>	<u>136.449</u>

19 Overige bedrijfskosten

Huisvestingskosten	184.133	505.587	517.190
Tuin en collectiebeheer	183.407	143.604	126.541
Verkoopkosten	225.970	225.207	228.084
Kantoorkosten	108.862	102.117	100.492
Algemene kosten	108.377	104.714	115.200
	<u>810.749</u>	<u>1.081.229</u>	<u>1.087.507</u>

Analyse verschil uitkomst met begroting

	2025		Begroting		Verschil	
	€	%	€	%	€	%
Opbrengsten	4.034.921	100,0	4.321.356	100,0	(286.435)	(6,6)
Inkoopwaarde van de opbrengsten	<u>(523.381)</u>	<u>(13,0)</u>	<u>(499.008)</u>	<u>(11,5)</u>	<u>(24.373)</u>	<u>(4,9)</u>
Brutomarge	<u>3.511.540</u>	<u>87,0</u>	<u>3.822.348</u>	<u>88,5</u>	<u>(310.808)</u>	<u>(8,1)</u>
Personeelskosten	2.684.029	66,5	2.656.128	61,5	27.901	1,1
Afschrijvingen op materiële vaste activa	219.821	5,4	220.075	5,1	(254)	(0,1)
Overige bedrijfskosten	<u>1.062.806</u>	<u>26,3</u>	<u>1.298.236</u>	<u>30,0</u>	<u>(235.430)</u>	<u>(18,1)</u>
Som der bedrijfslasten	<u>3.966.656</u>	<u>98,2</u>	<u>4.174.439</u>	<u>96,6</u>	<u>(207.783)</u>	<u>(5,0)</u>
Bedrijfsresultaat	(455.116)	(11,2)	(352.091)	(8,1)	(103.025)	(29,3)
Financiële baten en lasten	<u>(5.796)</u>	<u>(0,1)</u>	<u>(35.000)</u>	<u>(0,8)</u>	<u>29.204</u>	<u>83,4</u>
Netto resultaat	<u>(460.912)</u>	<u>(11,3)</u>	<u>(387.091)</u>	<u>(8,9)</u>	<u>(73.821)</u>	<u>(19,1)</u>

Informatieverschaffing over de analyse van verschillen tussen de begroting en werkelijke cijfers

•Personeelskosten

De lonen en salarissen zijn vrijwel gelijk gebleven, ondanks de doorgevoerde CAO-stijgingen. Dit komt doordat een vacature niet is opgevuld, door lagere salarissen voor nieuwe medewerkers dan begroot en doordat enkele medewerkers minder zijn gaan werken of vakantie-uren hebben aangekocht.

De pensioenpremie van de CAO Welzijn is 20k hoger dan begroot, doordat aanvullende pensioenverzekeringen (ANW, PVI, WzW) niet begroot waren. Verder waren de kosten voor de nabetaling van te weinig afgedragen pensioenpremie in de periode 2020-2023 hoger dan eerder opgenomen.

•Overige personeelskosten

De overige personeelskosten zijn o.a. gestegen doordat de verzuimverzekering duurder was vanwege gestegen salarissen, doordat meer is ingehuurd aan personeel dan begroot, door het niet begrote, medewerkertevredenheidsonderzoek en door een toename van het aantal vakantie-uren. Er is bezuinigd op de kosten van opleiding.

•Huisvestingskosten

De huisvestingskosten zijn veel lager dan begroot. Dit komt door een incidentele vrijval van de voorziening groot onderhoud. De regels voor het vormen van een voorziening voor groot onderhoud zijn onlangs aangescherpt. De voorziening voor groot onderhoud van de Hortus voldoet aan de gestelde regelgeving. Daardoor komen er meer kosten ten laste van de exploitatie en minder ten laste van de voorziening.

Met de nieuwe methode bleek er een te grote voorziening voor groot onderhoud te zijn. Daarom is besloten om in 2025 een bedrag van € 175k van deze voorziening te laten vrijvallen. Daarnaast is van voorzien onderhoud, dat in de praktijk goedkoper bleek dan waar rekening mee was gehouden, het meerdere voorziene bedrag vrijgevallen.

Het onderhoud tuin is hoger uitgevallen door niet begrote kosten voor de kap van de Ginkgo. Verder zijn de kosten voor water veel hoger dan andere jaren, doordat ongemerkt veel meer water is verbruikt dan normaal. Dit kwam door een defecte afsluitklep in het pompsysteem van de irrigatie. De afsluitkleppen worden sindsdien elke maand gecontroleerd op een juiste werking. Daarnaast zijn ook de verzekeringkosten voor de kassen flink gestegen. Alle kassen zijn in 2025 gehertaxéerd. De getaxéerde waarden vielen (onder andere door de gerenoveerde Klimatenkas) veel hoger uit.

•Financiële baten en lasten

De rentelasten vallen lager uit dan begroot. Dit komt omdat de lening van de Klimatenkas voor een lager bedrag is afgesloten dan eerder voorzien en het rentepercentage lager is dan waarvan eerder is uitgegaan.

de hortus

Stichting Hortus Botanicus Amsterdam

Jaarrekening 2025

OVERIGE TOELICHTINGEN

Gemiddeld aantal werknemers

	<u>2025</u>	<u>2024</u>
Gemiddeld aantal werknemers over de periode werkzaam binnen Nederland	<u>39,00</u>	<u>40,00</u>
Totaal van gemiddeld aantal werknemers over de periode	<u><u>39,00</u></u>	<u><u>40,00</u></u>

Informatieverschaffing over gemiddeld aantal werknemers over de periode

Het gemiddeld aantal werknemers (FTE) is berekend op basis van een fulltime dienstverband.

Amsterdam, 15 april 2026

{{esl:Signer2:signature:size(200,50)}}

{{esl:Signer3:signature:size(200,50)}}

{{esl:Signer4:signature:size(200,50)}}

C.J. Blok
Directeur

Amsterdam, 15 april 2026

31

de hortus

Stichting Hortus Botanicus Amsterdam

Jaarrekening 2025

OVERIGE GEGEVENS

Amsterdam, 15 april 2026

32

Hortus Botanicus Amsterdam - anno 1638

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

oHBA11C – V

Aan: de Raad van Toezicht en het bestuur, in casu de directeur-bestuurder van de Stichting Hortus Botanicus Amsterdam (te Amsterdam, Handelsregister 41206317)

Verklaring over de jaarrekening 2025

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2025 van de Stichting Hortus Botanicus Amsterdam (te Amsterdam) gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van de Stichting Hortus Botanicus Amsterdam per 31 december 2025 en van het resultaat over 2025, in overeenstemming met de in Nederland geldende Richtlijn voor de Jaarverslaggeving C1, genaamd *Kleine organisaties zonder winststreven*.

Wij hebben vastgesteld dat de voorwaarden, die door de gemeente Amsterdam zijn gesteld bij het toekennen van de subsidies die in de jaarrekening zijn verwerkt, door de Stichting zijn nagekomen.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2025
2. de staat van baten en lasten over 2025
3. de toelichting, met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond van het voorgaande zijn beschreven in de sectie ‘Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening’.

Wij zijn onafhankelijk van de Stichting Hortus Botanicus Amsterdam, zoals vereist op basis van de ‘Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten’ (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels. Verder hebben wij voldaan aan het bepaalde in de ‘Verordening gedrags- en beroepsregels accountants’ (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verklaring over het in de jaarstukken opgenomen bestuursverslag

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat het bestuursverslag met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben het bestuursverslag gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of dat verslag materiële afwijkingen bevat. Met deze werkzaamheden, die niet dezelfde diepgang hebben als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening, hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720.

Het bestuur van de Stichting Hortus Botanicus Amsterdam is verantwoordelijk voor het opstellen van het bestuursverslag, in overeenstemming met de Richtlijn voor de Jaarverslaggeving C1, genaamd *Kleine organisaties zonder winststreven*.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur van de Stichting Hortus Botanicus Amsterdam is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de in Nederland geldende Richtlijn voor de Jaarverslaggeving C1, genaamd *Kleine organisaties zonder winststreven*. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de Stichting in staat is haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft de Stichting te liquideren of de activiteiten te beëindigen, en/of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden, die zouden kunnen leiden tot gerede twijfel over de continuïteit, toelichten in de jaarrekening.

De Raad van Toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de Stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controle-opdracht dat wij voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel als redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controle-standaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de Stichting;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een Stichting haar continuïteit niet langer kan handhaven;

HORDIJK, KOK, LAAN & WABEKE

- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de Raad van Toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle, alsmede over eventuele significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder mogelijke tekortkomingen in de interne beheersing van de Stichting Hortus Botanicus Amsterdam.

**

Culemborg, 28 april 2026
Hordijk, Kok, Laan & Wabeke, registeraccountants B.V.

Drs. Gert-Jan Jordaan RA